

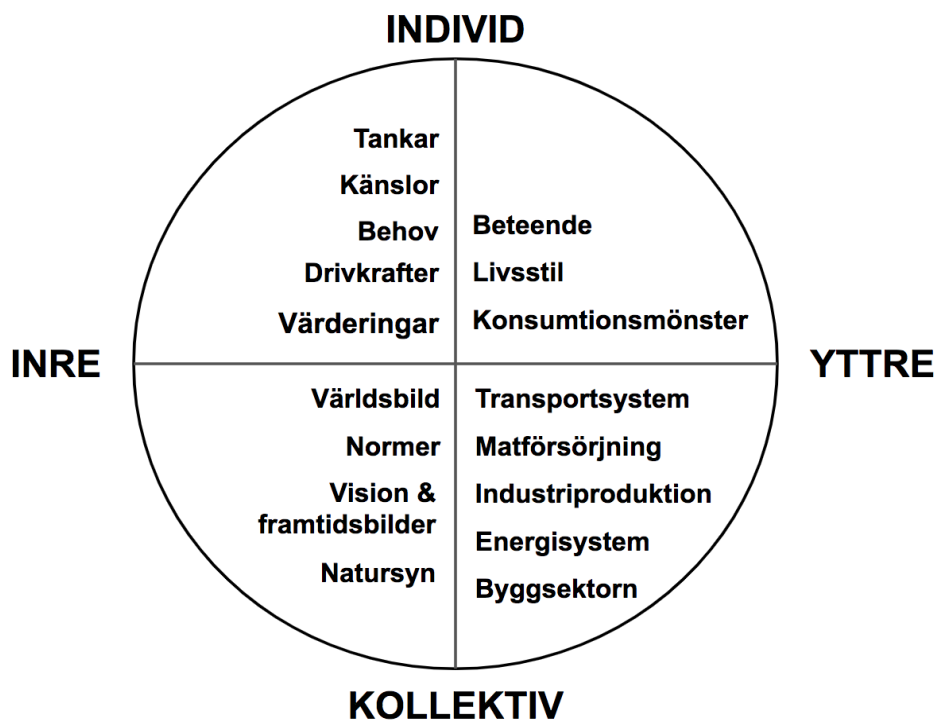
Inre omställning

- några modeller

Att ställa om samhället till hållbarhet handlar inte bara om förändringar i det yttre, som en omställning av våra transporter, hur vi bor eller hur vi producerar vår mat. Det handlar också om de förändringar vi behöver göra inom oss, både som individer och kollektiv, för att den yttre förändringen ska bli möjlig. Det finns mycket som talar för att det är här den verkliga kraften för systemskifte finns.

Det samhälle vi har idag är byggt på värderingar, världsbilder och en kultur som skapats över tid. Nu behöver vi syna dessa och se om de hjälper eller stjälper oss i vår strävan efter att skapa ett samhälle som fungerar för alla - såväl människor som andra varelser.

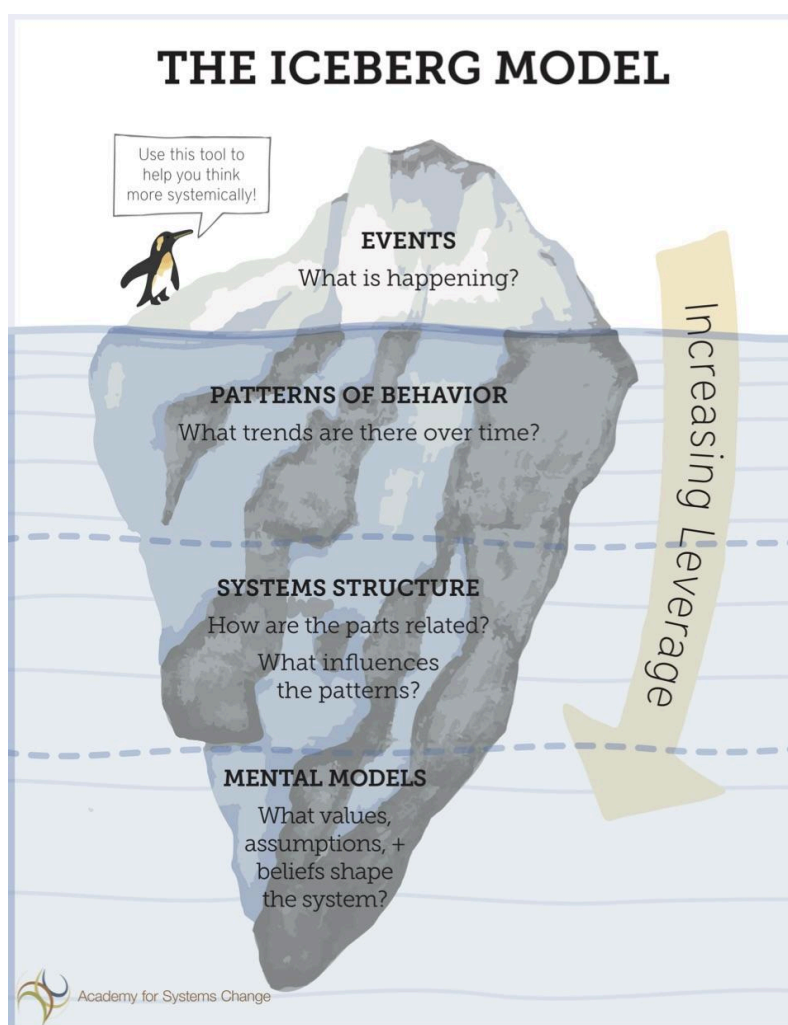
Den inre omställningen påminner oss om hur vi är del av något större och helt beroende av naturen omkring oss. Den bjuder in till en fördjupad relation till oss själva, varandra och naturen. Att ta hänsyn till våra behov och känslor ger även en bättre balans och personlig hållbarhet, som hjälper oss att må väl och bidra mer långsiktigt i omställningen.

Omställningens dimensioner. Modell av Ken Wilber, anpassad av Sophy Banks.

Om ett systemskifte, en transformativ förändring, är vad som krävs, hur åstadkommer vi detta? Ofta fokuserar vi på att ändra händelser eller parametrar i ett system, sådant som hur stor andel av alla bilar som säljs är elbilar, skattenivåer på koldioxid, antal hektar skyddad skog etc. Dessa är enkla att upptäcka och mäta - men de har mycket liten hävstångskraft för att åstadkomma transformativ förändring. Mer transformativ kraft har förändringar i mönster och trender samt hur systemet är uppbyggt: vilka är dess regler, vem har tillgång till vilken information, vad är målet? Allra mest hävstångskraft har de modeller vi har av verkligheten, det som också kallas för paradig. Vilka värderingar håller vi oss med och vilka antaganden gör vi? Vad är det vi håller för sant och viktigt? Hur ser världen ut egentligen?

Djupt under ytan är det svårt eller omöjligt att mäta, det kan till och med vara svårt att hitta ett gemensamt språk. Men det är här, på värderings- och världsbildsnivån, vi finner mest transformativ potential.

Modell hämtad från Donella Meadows "[Leverage points - Places to Intervene in a System](#)". The Sustainability Institute, 1999.